

Inbreng ROV voor de consultatie kerndoelen.

De vrijheid van onderwijs betekent dat scholen ruimte hebben om het onderwijs naar eigen inzicht in te richten, mits zij voldoen aan de geldende kernwaarden. Binnen deze vrijheid maken scholen bewuste keuzes in lesmethodes die aansluiten bij de identiteit van de school. Deze identiteit wordt niet alleen door de school bepaald, maar krijgt vorm in de gezamenlijke betrokkenheid van ouders en school als gemeenschap.

Juist bij gevoelige en identiteitsgebonden thema's, zoals relaties, seksualiteit en persoonlijke vorming, is het van groot belang dat ouders goed geïnformeerd worden over de wijze waarop deze onderwerpen in het onderwijs aan bod komen. Transparantie hierin versterkt het vertrouwen en de samenwerking tussen ouders en school. De overheid kan hierin een stimulerende rol vervullen door scholen aan te moedigen om hierover helder te communiceren.

Veel scholen werken reeds met programma's gericht op sociale veiligheid, weerbaarheid en relationele vorming. Het is daarom wenselijk dat duidelijk wordt gemaakt hoe nieuwe kerndoelen zich verhouden tot deze bestaande initiatieven. Dit voorkomt overlap en onduidelijkheid en maakt het mogelijk om voort te bouwen op wat al in de praktijk werkzaam is.

Tegelijkertijd brengt het concreter formuleren van kerndoelen het risico met zich mee dat de pedagogische ruimte wordt ingeperkt. Wanneer doelen te gedetailleerd worden vastgesteld, ontstaat het gevaar dat scholen, leraren, ouders en zelfs kinderen minder ruimte ervaren om samen te zoeken naar wat in een specifieke situatie nodig is. De ontwikkeling van een kind laat zich immers niet vangen in een vaste reeks af te vinken stappen.

Kerndoelen zouden richtinggevend moeten zijn, maar geen afwerklíjst. Onderwijs is meer dan het behalen van vooraf bepaalde uitkomsten; het vraagt om afstemming, betrokkenheid en ruimte voor groei die niet altijd meetbaar is. Dit roept de fundamentele vraag op of de actualisering van kerndoelen daadwerkelijk bijdraagt aan de brede ontwikkeling van kinderen, of vooral aan het creëren van een beter beheersbaar systeem.

Daarnaast is er zorg over een verschuiving in verantwoordelijkheden. De overheid lijkt, met alle respect, steeds meer taken en gezag van ouders over te nemen. In het bijzonder geldt dit voor onderwerpen als burgerschapsvorming en seksuele vorming. Deze thema's behoren in de eerste plaats tot het opvoedingsdomein van ouders. Het is daarom belangrijk dat ouders zich bewust zijn van hun eigen rol en verantwoordelijkheid hierin.

Door ouders hierin te ondersteunen en te stimuleren – bijvoorbeeld via instanties als de GGD en het consultatiebureau – kan worden bevorderd dat deze vorming daadwerkelijk in de gezinnen wordt verankerd. Werkelijke verandering begint immers niet alleen op school, maar juist in de thuissituatie.

Het onderwerp kunstmatige intelligentie (AI) vraagt om een zorgvuldige benadering. AI is een techniek die op zichzelf geen gedrag vertoont, maar output genereert op basis van wat erin wordt ingevoerd. Gedrag is in wezen voorbehouden aan levende wezens. Daarom is het van belang om AI te blijven zien als een hulpmiddel dat de mens ondersteunt, en niet als een leidend of sturend systeem.

Samenvattend:

Namens de ouders van de ROV vraag ik de overheid om de kerndoelen van het onderwijs zo in te richten dat het onderwijs gericht is op een goede en gedegen leeromgeving en kennisoverdracht met veel aandacht voor de basisvaardigheden en ruimte voor de verschillen van identiteit en overtuigingen. Geef ouders de ruimte en ondersteuning om hun opvoedtaken serieus te nemen waardoor het niet vanzelfsprekend op het bord van de school komt te liggen.